

особистості та передбачає визначення рівнів її прояву (низкий, нижче середнього, середній, вище середнього, високий).

У педагогічному експерименті прийняли участь здобувачі вищої освіти факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти БДПУ: II курс спеціальності 015 Професійна освіта (енергетика) (КГ1), IV курс (КГ2) та II курс (магістерського рівня) (КГ3) 014 Середня освіта (трудове навчання та технології).

За результатами тестування 16,6% (КГ2) та 20% (КГ3) знаходяться на низькому рівні сформованості комунікативних здібностей. 33,3% (КГ1) мають рівень сформованості комунікативних здібностей «нижче середнього», тобто, вони не прагнуть до спілкування, вважають за краще проводити час наодинці з собою; у новому колективі відчують себе скучо; зазнають труднощів у встановленні контактів з оточенням; не відстоюють свою думку, важко переживають образи. рідко виявляють ініціативу, уникають прийняття самостійних рішень. 66,7% (КГ1) та 50% (КГ2) виявляють середній рівень сформованості комунікативних здібностей, а саме, прагнуть до контактів з оточенням, відстоюють своє, однак потенціал їх схильностей не відрізняється високою стійкістю. Потрібна подальша виховна робота з формування та розвитку цих якостей особистості. 24,9% (КГ2) та 20% (КГ3) мають рівень сформованості комунікативних здібностей «вище середнього», вони не губляться у нових обставинах, швидко знаходять друзів, прагнуть розширити коло своїх знайомих, допомагають близьким і друзям, проявляють ініціативу в спілкуванні, здатні приймати рішення в складних, нестандартних ситуаціях. На високому рівні сформованості комунікативних здібностей знаходяться 8,5% (КГ2) та 60% (КГ3), це свідчить про те, що у таких здобувачів вищої освіти сформована потреба в комунікативній і організаторській діяльності; вони швидко орієнтуються у важких ситуаціях; невимушено поводять себе у новому колективі, ініціативні, приймають самостійні рішення, відстоюють свою думку, наполегливі і натхненні у діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про вищу освіту : закон України № 1556-VII від 01.07.2014. URL : <http://vzn.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvit> (дата звернення: 14.03.2020)

Рибалка Наталія,

студентка м1 курсу факультету
фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти.

Наук.керівник:**Бєлова Ю.Ю.,**

к. пед. н.,доцент (БДПУ)

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УЧНІВ 11 КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Педагогічні інновації пов'язані сьогодні із застосуванням інтерактивних (interactivelarning від англ. – взаємний, – діяти) методів у навчанні та виховній діяльності вчителя.

Актуальність дослідження полягає в тому, що одним із кроків підвищення ефективності уроку трудового навчання є впровадження разом із традиційними методами навчання інтерактивних технологій навчання. Ефективними вважають уроки трудового навчання з використання інтерактивних технологій, які активізують процес особистісно-зорієнтованого навчання й унеможливають домінування одного учасника навчального процесу над іншим.

«Інтерактивний» означає: здатність взаємодіяти в процесі бесіди, діалогу з чимось (комп'ютером) або кимось (людиною). Отже, інтерактивне навчання – це насамперед діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія вчителя і учня. Інтерактив включає домінування як одного виступаючого, так і однієї думки над іншими. Які ж основні характеристики інтерактивну? Передусім – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності. Вона передбачає конкретні завдання. Одне з них – створення комфортних умов навчання, за яких кожен учасник процесу відчуває свою інтелектуальну спроможність. Це робить продуктивним і сам процес навчання.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та методики навчання учнів 11 класів засобами інтерактивних технологій.

За інтерактивного трудового навчання навчально-трудова процес організовується таким чином, що практично всі учні задіяні у навчальній і трудовій діяльності, мають можливість діяти залежно від наявних знань.

Суть інтерактивних технологій полягає в тому, що навчання відбувається шляхом взаємодії всіх, хто навчається. Це співнавчання (колективне, кооперативне, навчання у співпраці), в якому і вчитель, і учень є суб'єктами навчання. Інноваційні технології навчання в одному випадку ставлять учня в позицію режисера, у другому – в позицію учителя, у третьому – консультанта, у четвертому – творця або художника, у п'ятому – організатора діяльності дітей або однокласників, у шостому – в позицію учня, у сьомому – організатора взаємонавчання.

Учитель виступає лише в ролі організатора процесу навчання, лідера групи учнів. Інтерактивні технології (ІТ) найбільше відповідають особистісно зорієнтованому підходу до навчання. У процесі застосування ІТ, як правило, моделюються реальні життєві ситуації, пропонуються проблеми для спільного вирішення, застосовуються рольові ігри. Тому ІТ найбільше сприяють формуванню в учнів умінь і навичок, виробленню особистих цінностей, створюють атмосферу співробітництва, творчої взаємодії в навчанні.

Особливістю інтерактивних методик є те, що вони є найбільш природними, створюють сприятливі умови для формування вмінь і навичок, дають можливість виявити свої інтелектуальні якості, дають змогу впливати не тільки на свідомість людини, а й на її почуття, емоції, вольові якості, тобто включають у процес навчання «цілісність людини».

ІТ-це різновид активних методів навчання. Найбільш відомі форми інтерактивних методів – „велике коло“, „акваріум“, „займи позицію“, „мозковий штурм“, «вертушка», «дебати», «мікрофон», «брейн-ринг», «аукціон», «реклама», «конференція», «Джиг-соу», рольові імітаційні ігри, робота в парах та групах з подальшою презентацією та захистом проєктів.

Усі перераховані форми, методи і види роботи можуть використовуватися в різних освітніх технологіях і мати різний вплив відповідно до визначеної вчителем мети, сприяти формуванню як загальнонавчальних, так і вузько предметних умінь та навичок.

Проблеми творчості і креативності в широкому значенні не є новими. Означена проблема багатоаспектна і досліджується суміжними науками. У філософській, педагогічній та психологічній літературі приділяється багато уваги цій проблемі (М.Монтель, Г.Гегель, Я.Коменський, С.Русова, Д.Ельконін, І.Лернер, М.Данилов, М.Скаткін, Ю.Богоявленська, Я.Пономарьов, С.Сисоева та ін.). Проблема творчості та здатності до творчої діяльності піднімалася у працях, присвячених методиці навчання математики, але лише у зв'язку з дослідженнями інших проблем: зростання пізнавального інтересу на уроках математики, розвитку математичного мислення на творчому рівні; формування умінь, які забезпечують набуття досвіду творчої діяльності (К.Баханов, В.Комаров, О.Пометун, О.Мокрогуз, Л.Борзова та ін.).

Психолого-педагогічні дослідження тлумачать креативність як сукупність властивостей особистості, що забезпечує її входження у творчий процес. Даний феномен характеризується здатністю визначати проблему, бачити шляхи її розв'язання, оригінальністю, можливістю відійти від шаблону, тобто здатністю до творчості, є умовою самореалізації особистості.

Висновок впровадження інтерактивних технологій вносить привабливу для учнів новизну, змінюються уставлені кордони предметного викладання, а найголовніше – досягнення освітніх стандартів відбувається більш інтенсивно і цілісно. Інтерактивність, оригінальність і оперативність даних технологій робить їх популярними і серед учнів, і серед вчителів, а в кінцевому результаті їх систематичне впровадження підвищує креативність учбового процесу.

Література

1. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: [науч.-метод. пособие]. / О.І.Пометун, Л.В.Пироженко. За ред. О.І.Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
2. Теорія і методика навчання технології: [навч. посіб.] / [за заг. ред. О.М.Коберника]. – Умань: ФОП Жовтий О.О., 2014. – 480 с.

Олена СМІРНОВА,

магістранта 1 курсу

факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти

Науковий керівник: **Людмила ДАННІК,**

к.п.н., доцент (БДПУ)

ІНТЕГРОВАНІЙ УРОК ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Актуальність дослідження. Розвиток сучасної технологічної освіти може здійснюватися лише як інноваційний процес шляхом використання нових педагогічних ідей, технологій, заміною застарілих та